

SPALOVAČ MRTVOL

Ladislav Fuks

Autor materiálu: Jiří Satora

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Dílo ukazuje, jak je snadné ovlivnit člověka pomocí zvrácené ideologie. Kritizuje holocaust a extremismus. Obsahuje tragické vyústění lidské nenávisti.

ČASOPROSTOR

Děj se odehrává převážně před 2. světovou válkou v Praze na různých místech (krematorium, kasino, byt Kopfrkinglových, atd.).

KOMPOZICE

Kompozice vyprávění je chronologická (děj na sebe časově navazuje).

LITERÁRNÍ DRUH

epika

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

novela

VYPRAVĚČ

Vypravěčem je autor.

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

er forma

POSTAVY

KAREL KOPFRKINGL

Je to veterán z 1. světové války a zaměstnanec krematoria. Má německé kořeny. Na začátku je vlídný bez násilných sklonů, ale později jej ovlivní nacistická ideologie. Obhazuje s její pomocí své činy. Nechává se oslovovat jako Roman.

MARIE

Je to manželka Karla Kopfrkingla (ten jí říká Lakmé). Je židovského původu.

ZINA

Jedná se o dceru manželů Kopfrkinglových.

MILIVOJ

Jedná se o syna manželů Kopfrkinglových. Má podobu samotného autora (obsahuje autobiografické prvky). Je nevýrazný a tichý.

WILHELM "WILLY" REINKE

Je to nacist a přítel Karla Kopfrkingla, se kterým bojoval v 1. světové válce.

DR. BATTELHEIM

Je to přítel Karla Kopfrkingla. Pravidelně kontroluje jeho zdravotní stav.

TYPY PROMLUV

Přímá řeč, tázací věty, dialogy mezi postavami. Vnitřní monology hlavní postavy.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Dílo je psáno spisovným českým jazykem. Občas se tam objevují německá slova.

DĚJ

- Karel Kopfrkingl (zaměstnanec krematoria) je vlídný a příjemný člověk. Má rád svoji rodinu stejně jako svou práci. O té velmi často mluví a spalování mrtvých považuje za své poslání. O okolní svět se příliš nezajímá a je uzavřený do sebe a své práce.
- Osobnost Karla se začne měnit, po jeho seznámení s Willym Reinkem. Ten jej přesvědčuje o tom, že nacistická ideologie je správná a že je rasově nadřazený nad ostatními. Také mu podsuně myšlenku, že jsou Židé jejich nepřátelé.
- Karlovi se Židé začínají hnusit a to včetně jeho rodiny, protože jeho manželka Marie je poloviční židovka.
- Karel pověsí svou manželku Marii v koupelně. Za to se díky nacistům stává ředitelem krematoria.
- Protože manželka Karla, Marie, byla poloviční židovka, tak měli židovskou krev i jejich. Proto Karel svého syna v krematoriu ubije tyčí.
- Karel si všechny své činy zdůvodňuje tím, že svoje oběti uchránil od strastí budoucnosti. Ve skutečnosti se ale postupně stává fanatickým nacistou a udavačem.
- Zině (Karlovi dceři) se jako jediné podaří uprchnout.
- Příběh končí po válce návratem Židů z koncentračních táborů.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

2. vlna poválečné prózy

OBDOBÍ

2. polovina 20. století

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Ota Pavel, Bohumil Hrabal, Karel Čapek